Lietas Nr. 11815000920
KA02-0159-25/8
ECLI:LV:KUAT:2025:0820.11815000920.6.S

Kurzemes apgabaltiesa

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Liepājā 2025.gada 20.augustā

Tiesa šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētājs Didzis Aktumanis tiesneši Krists Līcis

un Sandra Mertena

piedaloties prokurorei Agnijai Zvirgzdiņai aizstāvei Inesei Krastiņai

atklātā tiesas sēdē apelācijas kārtībā iztiesāja krimināllietu saistībā ar apsūdzētā /Persona A/, personas kods /Personas kods A/, un aizstāves zvērinātas advokātes Ineses Krastiņas apelācijas sūdzībām par Rīgas pilsētas tiesas 2024.gada 14.augusta spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Rīgas pilsētas tiesas 2024.gada 14.augusta spriedumu /Persona A/ atzīts par vainīgu un sodīts:

- Krimināllikuma 253.^{1} panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījumā ar brīvības atņemšanu uz 6 gadiem un probācijas uzraudzību uz 1 gadu 6 mēnešiem (noziegums Nr.1);

- Krimināllikuma 253.^{1} panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījumā ar brīvības atņemšanu uz 8 gadiem un probācijas uzraudzību uz 2 gadiem 6 mēnešiem (noziegums Nr.2).

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un trešo daļu /Persona A/ noteikts galīgais sods pēc noziedzīgu nodarījumu kopības, daļēji saskaitot piespriestos sodus – brīvības atņemšana 10 gadi un probācijas uzraudzība 3 gadi.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu /Persona A/ soda termiņā ieskaitīts aizturēšanā pavadītais laiks no 2022.gada 22.aprīļa līdz 2022.gada 24.aprīlim, kas atbilst 2 dienām.

/Persona A/ naudas līdzekļi 125,12*euro*un /Persona B/ naudas līdzekļi 3465,00*euro*, kuriem uzlikts arests, konfiscēti kā noziedzīgi iegūti un ieskaitīti valsts budžetā.

Ar spriedumu izlemti jautājumi par drošības līdzekli, procesuālajiem izdevumiem un galīgo rīcību ar lietiskajiem pierādījumiem.

[2] Ar pirmās instances tiesas spriedumu konstatēts turpmāk norādītais.

[2.1] /Persona A/ neatļauti iegādājās, glabāja narkotisko vielu lielā apmērā un neatļauti realizēja to.

/Persona A/ pirmstiesas izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotos apstākļos neatļauti iegādājās realizācijas nolūkā 100,108 g vielu, kas satur 55,059 g kokaīna, tas ir, narkotisko vielu lielos apmēros, un glabāja to pie sevis. Turpinot savu nelikumīgo narkotiskās vielas realizācijas nolūku, /Persona A/ 2020.gada 3.aprīlī ap pulksten 16.20 /Nosaukums A/ /Adrese A/ par naudu realizēja personai, kas piedalījās speciālajā izmeklēšanas eksperimentā 55,059 g kokaīna, tas ir, narkotisko vielu lielos apmēros.

Šādas apsūdzētā /Persona A/ darbības pirmās instances tiesa kvalificējusi saskaņā ar Krimināllikuma253.^{1} panta trešo daļu (noziegums Nr.1).

[2.2] /Persona A/ personu grupā neatļauti iegādājās, glabāja narkotiskās un psihotropās vielas lielā apmērā un neatļauti realizēja narkotisko vielu lielā apmērā.

/Persona A/ un persona, pret kuru kriminālprocess ir izbeigts, pirmstiesas izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotos apstākļos vienojās par narkotiskās un psihotropās vielas neatļautu iegādāšanos un glabāšanu realizācijas nolūkā, un narkotiskās vielas realizāciju, sadalot lomas šādi – persona, pret kuru kriminālprocess ir izbeigts, neatļauti iegādāsies narkotiskās un psihotropās vielas un glabās tās savā dzīvesvietā, bet /Persona A/ sazināsies ar narkotisko vielu pircēju, pēc kā saņems narkotisko vielu no personas, pret kuru kriminālprocess ir izbeigts, un nodos to narkotiskās vielas pircējam.

Realizējot iepriekšminēto vienošanos, persona, pret kuru kriminālprocess ir izbeigts, pirmstiesas izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotos apstākļos neatļauti iegādājās realizācijas nolūkā 152,1402 g vielu, kas satur 78,6655 g kokaīna, 571,5592 g izžāvētu kanabiss (marihuānu) un 9,4465 g vielu, kas satur 2,8340 g amfetamīnu, tas ir, narkotiskās un psihotropās vielas lielos apmēros, un neatļauti tās glabāja realizācijas nolūkā. Īstenojot kopīgo vienošanos, /Persona A/, vienojoties ar narkotiskās vielas pircēju par narkotiskās vielas iegādes apstākļiem, 2020.gada 22.aprīlī devās uz personas, pret kuru kriminālprocess ir izbeigts, dzīvesvietu – /Adrese B/, kur no personas, pret kuru kriminālprocess ir izbeigts, saņēma 102,473 g vielu, kas satur 43,8985 g kokaīna. Turpinot kopīgo nelikumīgo narkotiskās vielas realizācijas nolūku, /Persona A/ 2020.gada 22.aprīlī ap pulksten 15.58 /Nosaukums A/ /Adrese A/ par naudu realizēja personai, kas piedalījās speciālajā izmeklēšanas eksperimentā, 99,4021 g vielu, kas satur 41,7489 g kokaīna, tas ir, narkotisko vielu lielos apmēros. Atlikušās vielas – 49,6672 g vielu, kas satur 34,7670 g kokaīna, 571,5592 g izžāvētu kanabiss (marihuānu), 9,4465 g vielu, kas satur 2,8340 g amfetamīnu, tas ir, narkotiskās un psihotropās vielas lielos apmēros, līdz 2020.gada 22.aprīļa pulksten 17.05 /Adrese B/, un 3,0709 g vielu, kas satur 2,1496 g kokaīnu automašīnāOpel Omega Caravanar valsts reģistrācijas numuru /Reģistrācijas numurs A/, kas atradās /Adrese C/, līdz 2020.gada 22.aprīļa pulksten 22.20 /Persona A/ un persona, pret kuru kriminālprocess ir izbeigts, turpināja glabāt realizācijas nolūkā.

Šādas apsūdzētā /Persona A/ darbības pirmās instances tiesa kvalificējusi saskaņā ar Krimināllikuma253.^{1} panta trešo daļu (noziegums Nr.2).

[3] Par minēto tiesas spriedumu apelācijas sūdzību iesniedzis apsūdzētais /Persona A/, lūdzot mīkstināt viņam piespriesto sodu.

Apsūdzētais pilnībā atzīst savu vainu Krimināllikuma 253.^{1} panta trešajā daļā paredzētā nozieguma Nr.1 izdarīšanā, bet neatzīst savu vainu Krimināllikuma 253.^{1} panta trešajā daļā paredzētā nozieguma Nr.2 izdarīšanā personu grupā.

Attiecībā par savu personību /Persona A/ norāda, ka iepriekš nav sodīts, citi kriminālprocesi pret viņu nav uzsākti, precējies, viņam ir trīs bērni un ir nepieciešamība rūpēties par savu gados veco tēvu.

[4] Apelācijas sūdzību par spriedumu iesniegusi arī apsūdzētā aizstāve I.Krastiņa, pārsūdzot spriedumu daļā par /Persona A/ noteikto sodu un daļā par apsūdzētā vienošanos ar personu, pret kuru izbeigts kriminālprocess, par narkotisko vielu neatļautu glabāšanu realizācijas nolūkā /Adrese B/.

Aizstāve norāda, ka apsūdzētais savu vainu Krimināllikuma 253.^{1} panta trešajā daļā paredzētā noziegumā Nr.1 atzina pilnībā, arī savu vainu Krimināllikuma 253.^{1} panta trešajā daļā paredzētā noziegumā Nr.2 atzīst, proti, to,

ka 2020.gada 22.aprīlī iegādājās no personas, pret kuru izbeigts kriminālprocess, 99,4021 g vielu, kas satur 41,7489 g kokaīna, 2020.gada 22.aprīlī glabāja to realizācijas nolūkā, pārvadāja un 2020.gada 22.aprīlī veica minēto narkotisko vielu realizāciju speciālā izmeklēšanas eksperimenta veicējam. Aizstāve paskaidro, ka apsūdzētajam nebija vienošanās ar personu, pret kuru izbeigts kriminālprocess, par atlikušo narkotisko vielu glabāšanu, kuras atrada kratīšanas laikā un izņēma personas dzīvoklī /Adrese B/, proti, 49,6672 g vielu, kas satur 34,7670 g kokaīna, 571,5592 izžāvētu kanabiss (marihuānu), 9,4465 g vielu, kas satur 2,8340 g amfetamīna, tas ir narkotiskās un psihotropās vielas lielos apmēros, neatļautu iegādāšanos un glabāšanu realizācijas nolūkā, un lietā par to nav nekādu pierādījumu. Aizstāve precizē, ka apsūdzētais savu vainu Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā paredzētā noziegumā Nr.2 atzīst tikai daļā par to, ka ir realizējis 99,4021 g narkotiskās vielas, kas satur 41,7489 g kokaīna, ko iespējams atzīt par viņa atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu un kas ir pamats noteiktā soda mēra pārskatīšanai.

Aizstāve vērš uzmanību uz to, ka apsūdzētais agrāk nav sodīts, ir precējies, apgādībā trīs bērni, divi no viņiem nepilngadīgi, pirms apcietinājuma strādājis SIA "KVANT" par /Amats A/, apsūdzētajam ir jārūpējas par savu 88 gadus veco tēvu, kuram ir veselības problēmas.

Apelācijas sūdzības nobeigumā aizstāve izteikusi lūgumu atcelt pirmās instances tiesas spriedumu daļā par sodu un šajā daļā taisīt jaunu spriedumu, samazinot apsūdzētajam brīvības atņemšanas sodus par abiem noziedzīgiem nodarījumiem, tos daļēji saskaitot, un samazināt arī galīgo sodu.

[5] Apelācijas instances tiesas sēdē procesa dalībnieki norādīja turpmāk minēto.

[5.1] Apsūdzētais /Persona A/ uzturēja savu iesniegto apelācijas sūdzību un pievienojās aizstāves iesniegtajai sūdzībai, lūdzot izslēgt no apsūdzības apstākļus par nozieguma Nr.2 izdarīšanu personu grupā. Apsūdzētais uzturēja un apstiprināja savas iepriekš kriminālprocesā sniegtās liecības. Ar personu (sievieti), pret kuru kriminālprocess izbeigts, nebija pazīstams, satika tikai divas reizes, kad pēc citas personas norādījuma savāca no sievietes paciņas, ar viņu nesazvanījās un viņam nebija zināms, ko sieviete savā dzīves vietā glabā, kā arī viņu starpā nepastāvēja nekāda vienošanās. Pirmo reizi sievieti satika tikai 2020.gada 3.aprīlī, kad izdarīja noziegumu Nr.1. Sievietes sniegtās liecības izskaidro ar viņas vēlmi novelt visu atbildību uz viņu (/Persona A/). Pats narkotiskās vielas nelieto, likumpārkāpumus nav pieļāvis, apcietinājumā ieguvis izglītību, apgādībā 3 bērni, kuri mācās, kā arī aprūpējams tēvs. Lūdz ņemt vērā, ka noziedzīgus nodarījumus izdarījis piespiedu kārtā draudu ietekmē.

[5.2] Apsūdzētā aizstāve I.Krastiņa uzturēja savu iesniegto apelācijas sūdzību un precizēja tajā izteikto lūgumu, lūdzot izslēgt no apsūdzības apstākļus, kas attiecas uz noziegumu Nr.2, proti, to, ka apsūdzētais narkotiskās un psihotropās vielas iegādājās un glabāja personas, pret kuru kriminālprocess izbeigts, dzīves vietā personu grupā ar šo personu, jo apsūdzētais atzīst tikai narkotisko vielu realizāciju. Aizstāve vērš uzmanību, ka /Persona B/ liecības neapstiprina citi pierādījumi un pēc policijas darbinieka liecinātā arī viņa nodarbojās ar narkotisko vielu glabāšanu un realizāciju lielā apmērā. No lietā iegūtajiem pierādījumiem secināms, ka /Persona B/ bija vairāki narkotisko vielu piegādātāji, turklāt uz /Persona B/ dzīvoklī izņemtajiem priekšmetiem nav konstatēts apsūdzētā /Persona A/ bioloģiskais materiāls. Izslēdzot no apsūdzības apstākļus, kas saistīti ar nozieguma Nr.2 izdarīšanu personu grupā un ņemot vērā, ka apsūdzētais atzīst narkotiskās vielas realizāciju, tas būtu atzīstams par atbildību mīkstinošu apstākli. Nosakot sodu, papildus jāņem vērā apsūdzētā pozitīvie raksturojumi, iegūtā izglītība, kā arī tas, ka apsūdzētais nav iepriekš sodīts, viņa apgādībā ir trīs bērni un aprūpējams tēvs, kas ir par pamatu piespriestā soda par katru noziedzīgo nodarījumu un galīgā soda mīkstināšanai.

[5.3] Prokurore A.Zvirgzdiņa atzina, ka pirmās instances tiesas spriedums ir tiesisks un pamatots, tādēļ atstājams negrozīts. Aizstāves iesniegtā apelācijas sūdzība nesatur argumentus apelācijas instances tiesā izteiktajam lūgumam izslēgt no apsūdzības apstākļus par nozieguma Nr.2 izdarīšanu personu grupā, turklāt pirmās instances tiesas sprieduma 35.-38.punkts satur pamatotus atzinumus secinājumam par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu personu grupā. No lietā iegūtajiem pierādījumiem konstatējams, ka apsūdzētais vairākkārt bijis /Persona B/ dzīvoklī, kas izmantots kā narkotisko vielu glabātuve, ilgstoši un regulāri nodarbojas ar narkotisko vielu nelegālu apriti. Apsūdzībā ir aprakstīta katra dalībnieka loma kopējā nodoma realizācijā, ko pirmās instances tiesa atbilstoši analizējusi un novērtējusi. Apsūdzētā liecības šajā daļā nav ticamas un sniegtas ar mērķi samazināt sodu, uzliekot atbildību par izdarīto citām personām. Vairāku narkotisko vielu piegādātāju esamība /Persona B/ neizslēdz narkotisko vielu iegādāšanos un glabāšanu personu grupā ar /Persona A/. Apgādībā un aprūpē esoši ģimenes locekļi neatturēja apsūdzēto no vairāku noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

[5.4] Uzklausījusi procesa dalībnieku viedokļus, apelācijas instances tiesa lietas materiāliem pievienoja aizstāves I.Krastiņas iesniegtos apsūdzētā personību raksturojošos dokumentus no /Ieslodzījuma vieta A/un /Nosaukums B/.

[5.4.1] /Ieslodzījuma vieta A/ /Amats B//Persona C/ atbildē uz lūgumu sniegt /Persona A/ raksturojumu norādījis, ka apsūdzētais nav pieļāvis soda izciešanas režīma pārkāpumus, nav saņēmis pamudinājumus, cietumā nav nodarbināts. /Persona A/ apmeklējis individuālās psihologa konsultācijas, garīgās aprūpes pasākumus. Brīvajā laikā uztur savu fizisko veselību, piedaloties dažādās aktivitātēs, kā arī lasa izglītojošu literatūru, skatās informatīvas televīzijas pārraides, uztur sociāla rakstura sakarus ar tuviniekiem. Saskarsmē ar cietuma administrāciju un Resocializācijas daļas /Amats C/ ir pieklājīgs un korekts, saskarsmē mierīgs, pozitīvi noskaņots. Arī ar citiem ieslodzītajiem savstarpējās attiecības kopumā veido pareizi, nepieļauj konfliktsituācijas un tās neprovocē.

[5.4.2] /Nosaukums B//Amats D//Persona D/ sniegtajā raksturojumā norādījusi, ka 2025.gada 26.jūnijā /Nosaukums B/ izglītības programmā Būvdarbi /Persona A/ ieguvis trešā līmeņa profesionālo kvalifikāciju Apdares darbu strādnieks (eksāmena vērtējums 7 (labi)) un sakarā ar skolas beigšanu ir atskaitīts no tehnikuma. Attiecībā uz mācību procesu norādīts, ka apsūdzētais nodarbības nav kavējis, uzvedības pārkāpumu nav bijis, apmācībās iesaistījies aktīvi, praktiskos darbus veicis apzinīgi un kvalitatīvi. Raksturots kā enerģisks, draudzīgs, emocionāli adekvāts.

Motīvu daļa

[6] Iepazinusies ar apelācijas sūdzībās norādītajiem motīviem, uzklausījusi apsūdzētā paskaidrojumus, aizstāves un prokurores viedokli, pārbaudījusi krimināllietas materiālus, apelācijas instances tiesa atzīst, ka Rīgas pilsētas tiesas 2024.gada 14.augusta spriedums atceļams daļā par /Persona A/ soda termiņā ieskaitīto aizturēšanā pavadīto laiku saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu un šajā daļā taisāms jauns spriedums, bet pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedums atstājams negrozīts.

[7] Apelācijas instances tiesa konstatē, ka ar pirmās instances tiesas spriedumu /Persona A/ atzīts par vainīgu un sodīts par divu Krimināllikuma 253.^{1} panta trešajā daļā paredzētu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu (noziegums Nr.1 un noziegums Nr.2). Par nozieguma Nr.1 faktiskajiem apstākļiem un juridisko kvalifikāciju apelācijas sūdzības nav iesniegtas un arī apelācijas instances tiesa nesaskata pamatu konstatēto faktisko apstākļu un noteiktās juridiskās kvalifikācijas apšaubīšanai un pārvērtēšanai.

[8] Ievērojot iesniegto apelācijas sūdzību saturu un atbilstoši Kriminālprocesa likuma 549. un 562.pantā noteiktajai kompetencei, iztiesāšanas apjomam un ietvariem, apgabaltiesa atzīst, ka izskatāmajā lietā ir izvērtējams: 1) vai lietā iegūto pierādījumu kopums bez saprātīgām šaubām apstiprina, ka noziegumu Nr.2 /Persona A/ izdarījis personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās; 2) vai /Persona A/ noteiktais sods par katru noziedzīgo nodarījumu un galīgais sods ir tiesisks un pamatots.

Apgabaltiesa konstatē, ka iesniegtās apelācijas sūdzības faktiski nesatur izvērtējamus argumentus sūdzībās un apelācijas instances tiesā izteiktajam iebildumam par to, ka noziegumu Nr.2 /Persona A/ nav izdarījis personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās.

Tāpat apelācijas instances tiesa konstatē, ka izvirzītais iebildums apelācijas instances tiesā pamatots ar argumentiem, kurus pirmās instances tiesa jau izvērtējusi un motivēti noraidījusi savā spriedumā.

[9] Kriminālprocesa likuma 511.panta otrajā daļā ir noteikts, ka spriedumam jābūt tiesiskam un pamatotam. Spriedums ir tiesisks un pamatots, ja tas atbilst Kriminālprocesa likuma 512.panta nosacījumiem, tostarp šā panta pirmajā daļā noteiktajam, ka tiesa, taisot spriedumu, pamatojas uz materiālo un procesuālo tiesību normām.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 512.panta otrajai daļai tiesa spriedumu pamato ar pierādījumiem, kuri pārbaudīti tiesas sēdē; pierādījumiem, kurus saskaņā ar šā likuma 125.panta noteikumiem nav nepieciešams pārbaudīt; rakstveida pierādījumiem un dokumentiem, kuri norādīti lēmumā par krimināllietas nodošanu tiesai; ziņām, kas fiksētas konkrētajā kriminālprocesā agrāk sniegtajās liecībās, ja aizstāvība piekritusi šo liecību izmantošanai; personas, kura tiesas sēdē sniedza liecības, konkrētajā pirmstiesas kriminālprocesā sniegtajām ziņām.

Apelācijas instances tiesa secina, ka pirmās instances tiesas spriedums pilnībā atbilst norādīto tiesību normu prasībām.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 124.panta piekto daļu pierādīšanas priekšmetā ietilpstošie apstākļi uzskatāmi par pierādītiem, ja pierādīšanas gaitā izslēgtas jebkādas saprātīgas šaubas par to esamību vai neesamību.

Pirmās instances tiesa atzinusi, ka apsūdzētā vainojamību noziegumā Nr.2 pierāda liecinieku un apsūdzētā liecībās, ziņojumos, pārskatos par speciālo izmeklēšanas darbību veikšanu, operatīvās izstrādes lietas materiālos, kratīšanas protokolos, izņemšanas protokolos, apskates protokolos, videoierakstos, aizturēšanas protokolā, medicīniskās pārbaudes protokolā, ekspertu atzinumos fiksētās ziņas, izvērtējot tās kopumā un savstarpējā sakarībā.

Pierādījumu ticamības jēdziens un novērtēšanas prasības ir noteiktas Kriminālprocesa likuma 128.pantā. Savukārt izvēle, kuriem pierādījumiem ticēt, bet kuriem nē, ir tās tiesas kompetencē, kas izspriež lietu pēc būtības.

Apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa pārbaudījusi tai iesniegtos pierādījumus, devusi tiem atbilstošu vērtējumu spriedumā, pamatoti atzīstot, ka tie ir pieļaujami, pietiekami, un pilnībā apstiprina /Persona A/ vainu Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā paredzēta noziedzīga nodarījuma (nozieguma Nr.2) izdarīšanā personu grupā ar citu personu. Pirmās instances tiesas secinājumiem pilnībā pievienojas arī apelācijas instances tiesa.

Apgabaltiesa, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 564.panta sesto daļu, atzīst, ka nav pamata atkārtot pirmās instances tiesas spriedumā analizētos pierādījumus un izdarītos secinājumus, tā kā piekrīt pirmās instances tiesas spriedumā sniegto pierādījumu un lietā konstatēto faktisko apstākļu novērtējumam un tiesas paustajām atziņām.

Vienlaicīgi apgabaltiesa uzskata par nepieciešamu sniegt savu vērtējumu tiem apelācijas instances tiesā izteiktajiem argumentiem, kas, tiesas ieskatā, ir nozīmīgi un būtiski konkrētās lietas izspriešanā.

[9.1] Apgabaltiesa tiesa atzīst par nepamatotu aizstāvības apelācijas instances tiesā izteikto iebildumu, ka /Persona A/ ar /Persona B/ iepriekš nebija pazīstami, satikušies tikai dažas reizes, kas izslēdz inkriminētā nozieguma Nr.2 izdarīšanu personu grupā.

No /Persona B/ liecībām izriet, ka viņa pazīst /Persona A/, kurš vairākkārt uz viņas dzīves vietu dzīvoklī /Adrese B/ atnesa un atstāja glabāšanai iepakojumus, kuros, kā vēlāk noskaidrojās, atradās narkotiskās un psihotropās vielas. Tāpat /Persona A/ vairākas reizes nāca uz dzīvokli un paņēma iepakojumus, pēc kā atnesa un nodeva viņai glabāšanā naudu.

Minētais apstiprinās arī ar 2020.gada 22.aprīļa un 2020.gada 20.maija pārskatos par speciālo izmeklēšanas darbību veikšanu, /Persona E/ liecībās, /Persona F/ liecībās un ziņojumos, kratīšanas un izņemšanas protokolos, videoierakstos un to apskates protokolos fiksētām ziņām, no kā izriet, ka gan pirms narkotisko vielu realizācijas 2020.gada 22.aprīlī, ko apsūdzētais nenoliedz, gan pēc tās /Persona A/ vairākkārt apmeklēja /Persona B/ dzīvokli, kur katrā reizē uzturējās vairākas minūtes. Arī liecinieks /Persona K/ savās liecībās apstiprina, ka /Persona A/ vairākkārt apmeklējis /Persona B/ dzīves vietu. Gan /Persona B/ dzīvokļa, gan automašīnasOpel Omega Caravan, ar kuru pārvietojās /Persona A/ un kuru vadīja /Persona K/, kratīšanas laikā tika izņemta viena veida narkotiskā viela – kokaīnu saturoša viela, kādu /Persona A/ realizēja arī personai, kas piedalījās speciālajā izmeklēšanas eksperimentā. Turklāt /Persona B/ dzīvokļa kratīšanas laikā tika izņemtas arī amfetamīnu saturošas vielas un kanabiss (marihuāna).

Tāpat apelācijas instances tiesa vērš uzmanību, ka izmeklēšanas eksperimenta laikā izmantotā nauda tika izņemta gan /Persona A/ kratīšanas laikā, gan /Persona B/ dzīvokļa kratīšanas laikā, kas apstiprina, ka daļu no /Persona B/ dzīvoklī glabāto narkotisko vielu realizācijas rezultātā iegūtajiem naudas līdzekļiem /Persona A/ nodeva tieši /Persona B/.

Tiesa nepiešķir ticamību apstāklim, ka /Persona A/ vairākkārt apmeklētu sev nepazīstamas personas dzīves vietu, glabātu vai nodotu glabāšanā šādai personai narkotiskās un psihotropās vielas, kuras vēlāk paņemtu un realizētu, kā arī bez iemesla nodotu personai ievērojamus naudas līdzekļus.

Minētie objektīvi noskaidrotie apstākļi norāda, ka apsūdzētais ar /Persona B/ bija pietiekami labi pazīstami, koordinēja savas darbības, rīkojās apzināti un saskaņoti, lai realizētu kopīgo mērķi nelikumīgas narkotisko un psihotropo vielu aprites jomā.

[9.2] Apstrīdot nozieguma Nr.2 izdarīšanu personu grupā, aizstāvība norāda, ka atbilstoši liecinieka /Persona F/ liecinātajam arī /Persona B/ nodarbojās ar narkotisko vielu realizāciju lielā apmērā, kuras glabā pie sevis, kā arī no lietā iegūtajiem pierādījumiem konstatējams, ka /Persona B/ bija vairāki narkotisko vielu piegādātāji.

Minēto iebildumu aizstāvība pamato ar to, ka no videoieraksta un tā apskates protokola, kā arī ekspertīžu atzinumiem konstatējams, ka 2020.gada 22.aprīlī /Persona B/ dzīvoklī ieiet vīrietis ar maisiņu, bet iznāk bez maisiņa, un tas nav /Persona A/.

Tiesa konstatē, ka bez aizstāvības minētajiem pierādījumiem, arī no 2020.gada 22.aprīļa pārskata par speciālo izmeklēšanas darbību veikšanu, liecinieku /Persona E/ un /Persona F/ liecībām izriet, ka 2020.gada 22.aprīlī /Persona B/ dzīvoklī iegājusi persona ar maisiņu, bet iznākusi bez maisiņa. Noskaidrots, ka minētā persona ir /Persona G/, kura pirkstu pēdas vēlāk konstatētas /Persona B/ dzīvoklī.

Apgabaltiesa atzīst, ka /Persona B/ kontaktēšanās ar citām personām, kā arī atsevišķas, iespējams, prettiesiskas darbības, kurās iesaistītas arī citas personas, nedod pamatu secinājumam, ka noziegums Nr.2 nav izdarīts personu grupā ar /Persona A/.

Pirmkārt, apelācijas instances tiesa vērš uzmanību, ka apsūdzētais neapstrīd narkotisko vielu realizāciju 2020.gada 22.aprīlī un apsūdzētajam nav inkriminētas tādas darbības, kur nozieguma faktisko apstākļu aprakstā būtu norādīts, ka narkotisko vielu glabāšanu un realizāciju atsevišķi būtu veikusi /Persona B/.

Otrkārt, liecinieks /Persona F/ savās liecībās norāda uz novērojumiem operatīvās izstrādes lietas un speciālo izmeklēšanas darbību veikšanas ietvaros, uz kuru pamata izdara savus secinājumus par iespējamām atsevišķām /Persona B/ darbībām, taču tādas nav inkriminētas /Persona A/.

Treškārt, pat, ja /Persona B/ būtu vairāki narkotisko vielu piegādātāji un viņa arī pati atsevišķi realizētu narkotiskās vielas, tas neizslēdz nozieguma Nr.2 izdarīšanu personu grupā ar /Persona A/ pie apsūdzībā norādītajiem faktiskajiem apstākļiem.

[9.3] Apelācijas instances tiesa nevar piekrist aizstāvības viedoklim par to, ka apstāklis, ka /Persona B/ dzīvoklī uz iepakojumiem, cimdiem un citiem priekšmetiem nav konstatētas /Persona A/ pirkstu pēdas vai bioloģiskais materiāls, norādītu uz to, ka /Persona A/ nav izdarījis noziegumu Nr.2 personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās ar /Persona B/.

Apgabaltiesa vērš uzmanību, ka, lai izdarītu secinājumu par apsūdzētā vainīgumu nozieguma Nr.2 izdarīšanā apsūdzībā norādītajos apstākļos, minētais apstāklis vērtējams kopsakarā ar pārējiem lietā iegūtajiem pierādījumiem.

Gan no paša apsūdzētā /Persona A/ liecībām, gan iepriekš analizētajiem pierādījumiem konstatējams, ka /Persona A/ vairākkārt ir bijis /Persona B/ dzīvoklī, kur saņēmis narkotiskās vielas, kuras vēlāk realizējis speciālā izmeklēšanas eksperimenta veicējam, bet daļu no realizācijas rezultātā iegūtās naudas nodevis /Persona B/.

Ņemot vērā lietā iegūto pierādījumu kopumu, kas liecina par /Persona A/ un /Persona B/ kopīgajām un saskaņotajām darbībām, kas vērstas uz narkotisko un psihotropo vielu iegādāšanos, glabāšanu un realizāciju, tikai tas vien, ka /Persona B/ dzīvoklī vai uz priekšmetiem, kas izņemti /Persona B/ dzīvoklī un saistīti ar narkotisko un psihotropo vielu nelikumīgi apriti, netiek konstatētas /Persona A/ pirkstu pēdas vai bioloģiskais materiāls, nerada šaubas par apsūdzētā vainīgumu nozieguma Nr.2 izdarīšanā apsūdzībā norādītajos faktiskajos apstākļos.

[9.4] Apgabaltiesa atzīst par nepamatotu aizstāvības iebildumu par to, ka /Persona B/ liecības neapstiprina citi lietā iegūtie pierādījumi un šīs liecības netika pārbaudītas, jo persona ir mirusi.

No lietas materiāliem konstatējams turpmāk norādītais.

2022.gada 22.novembra tiesas sēdē, paužot attieksmi pret izvirzīto apsūdzību, /Persona B/ pilnībā atzina savu vainu pēc Krimināllikuma 253.[1] panta trešās daļas nozieguma Nr.2 izdarīšanā atbilstoši apsūdzībā norādītajiem apstākļiem, proti, ka personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās ar /Persona A/ izdarījusi narkotisko un psihotropo vielu lielā apmērā iegādāšanos un glabāšanu, kā arī narkotisko vielu lielā apmērā realizāciju.

Iztiesāšanas laikā 2023.gada 24.martā /Persona B/ mirusi un 2023.gada 21.jūnijā kriminālprocess pret viņu izbeigts, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 377.panta 5.punktu.

2024.gada 13.augustā tiesas izmeklēšanā, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 501.panta 3. un 6.punktu (likuma redakcijā, kas bija spēkā procesuālās darbības veikšanas laikā), tik pārbaudītas /Persona B/ kriminālprocesā sniegtās liecības, tās nolasot.

Pirmās instances tiesas saīsinātais spriedums kriminālprocesā taisīts 2024.gada 14.augustā, bet pilns spriedums sagatavots 2024.gada 18.decembrī.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 512.panta otrās daļas 4.punktu tiesa spriedumu pamato ar ziņām, kas fiksētas konkrētajā kriminālprocesā agrāk sniegtajās liecībās, ja aizstāvība piekritusi šo liecību izmantošanai vai konstatēts šā likuma 501.[1] pantā norādītais iemesls. Savukārt atbilstoši Kriminālprocesa likuma 501.[1] panta 1.punktā noteiktajam jebkuras personas konkrētajā kriminālprocesā agrāk sniegtu liecību var izmantot pierādīšanā, ja liecības sniedzējs nav klāt tiesas sēdē tāda iemesla dēļ, kas izslēdz iespēju ierasties tiesā (..).

Izvērtējot minētos apstākļus un tiesisko regulējumu, apelācijas instances tiesa secina, ka /Persona B/ liecības tiesas izmeklēšanā pirmās instances tiesā tika pārbaudītas atbilstoši tajā laikā spēkā esošajai procesuālajai kārtībai, līdz ar to šādas liecības var tikt izmantotas pierādīšanā un sprieduma pamatošanā.

Atbilstoši /Persona B/ liecinātajam viņa pazīst /Persona A/, kurš vairākkārt uz viņas dzīves vietu dzīvokli /Adrese B/ atnesa un atstāja glabāšanai iepakojumus, kuros, kā vēlāk noskaidrojās, atradās narkotiskās un psihotropās vielas. Tāpat /Persona A/ vairākas reizes nāca uz dzīvokli un paņēma iepakojumus, pēc kā atnesa un nodeva viņai glabāšanā naudu.

Pretēji aizstāvības norādītajam, /Persona B/ liecībās ietvertās ziņas apstiprina arī citi pierādījumi, kas uzskaitīti un analizēti jau iepriekš šā sprieduma 9.1.punktā. Turklāt papildus minētajam pirmās instances tiesa saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 500.panta sesto daļu, iepazīstoties un izvērtējot operatīvās lietas Nr.70002200 materiālus, atzinusi, ka ar šiem materiāliem un tajos esošajām ziņām pamatota kriminālllietā apkopoto un pārbaudīto pierādījumu ticamība un pieļaujamība.

Vienlaicīgi pirmās instances tiesa pamatoti /Persona B/ liecības atzinusi par daļēji ticamām, jo tajās norādītās ziņas par to, ka viņai nav bijis zināms, kas atrodas /Persona A/ atstātajos iepakojumos un viņa nav piedalījusies nekādās darbībās ar iepakojumos esošajām vielām, kā arī naudu /Persona A/ viņai iedevis tikai pārskaitīšanai, ir pretrunā citiem lietā iegūtajiem un pārbaudītajiem pierādījumiem. Ar liecinieku /Persona F/, /Persona E/ un /Persona K/ liecībās, pārskatos par speciālo izmeklēšanas darbību veikšanu, videoierakstos un to apskates protokolos, /Persona B/ aizturēšanas protokolā, viņas dzīves vietas kratīšanas laikā un 2020.gada 22.aprīļa speciālajā izmeklēšanas eksperimentā izmantoto naudas līdzekļu apskates protokolā fiksētajām ziņām ir konstatēts, ka /Persona A/ gan pirms, gan pēc speciālā izmeklēšanas eksperimenta apmeklēja /Persona B/ dzīves vietu, kā arī daļu no narkotisko vielu realizācijas rezultātā iegūtajiem naudas līdzekļiem nodeva /Persona B/. Tiesa pamatoti nav piešķīrusi ticamību /Persona B/ liecinātajam, ka /Persona A/ ievērojamus naudas līdzekļus viņai iedevis tikai tāpat, lai viņa tos pārskaitītu, bet pats devies prom, jo šādai rīcībai nav konstatējams saprotams un loģisks izskaidrojums. Turklāt ņemams vērā, ka /Persona B/ pirkstu pēdas atrastas uz vairākiem ar narkotiskajām vielām saistītiem priekšmetiem, kas norāda uz viņas veiktām darbībām ar iepakojumos esošajām vielām.

[9.5] Apelācijas instances tiesa pilnībā pievienojas pirmās instances tiesas atzinumam par to, ka lietā nav iegūts apstiprinājums /Persona A/ norādītajām ziņām, ka noziegumu viņš izdarījis izteiktu draudu ietekmē. Persona, kas būtu izteikusi /Persona A/ draudus kriminālprocesā nav noskaidrota vai identificēta. Draudu izteikšanu bez paša apsūdzētā liecinātā neapstiprina citi lietā iegūtie un pārbaudītie pierādījumi. Turklāt /Persona A/ par draudu izteikšanu nav informējis procesa virzītāju pirmstiesas kriminālprocesā, bet šādas ziņas sniedzis tikai tiesas izmeklēšanā. Tāpat jāņem vērā, ka iniciators sarunai par narkotisko vielu realizēšanu speciālā izmeklēšanas eksperimenta veicējam bija tieši /Persona A/, kurš īstenoja komunikāciju ar eksperimenta veicēju gan sarakstē,

gan zvanot. Līdz ar to šādas ziņas pamatoti vērtējamas kā aizstāvības pozīcija nolūkā mazināt savu atbildības pakāpi par nozieguma izdarīšanu.

[9.6] Grupa pēc iepriekšējas vienošanās pastāv tādos gadījumos, kad vismaz divas personas par kopīgi izdarāmo nodarījumu ir vienojušās pirms prettiesisko darbību, kas jau tieši vērstas uz noziedzīgā nodoma realizēšanu, uzsākšanas. Vienošanās var saturēt norunu vispārējos vilcienos par kopīgi izdarāmo noziedzīgo nodarījumu, bet tās laikā var vienoties arī konkrēti par nodarījuma izdarīšanas vietu, laiku, izmantojamiem līdzekļiem, rīkiem un paņēmieniem u.c. Vienošanās var notikt mutiski rakstiski, ar mīmikas vai ķermeņa kustību palīdzību, kā arī veicot savstarpēji saskaņotas (konkludentas) darbības. Grupa sastāv vismaz no divām personām, kuras ar kopīgām darbībām tieši realizē tīšu (ar nodomu) noziedzīgu nodarījumu, atrodoties noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas vietā un tajā pašā laikā apzinoties, ka nodarījums tiek izdarīts kopā ar vēl vismaz vienu personu, kā arī pastāv nepieciešamā cēloņsakarība starp vairāku personu kopīgajām darbībām un iestājušos kaitīgo rezultātu (U.Krastiņš, V.Liholaja. *Krimināllikuma komentāri. Pirmā daļa (I-VIII[2] nodaļa). Otrais papildinātais izdevums. Rīga:* Tiesu namu aģentūra, *2018, 98.-99.lpp.*).

No /Persona A/ izvirzītās apsūdzības izriet, ka /Persona A/ un persona, pret kuru kriminālprocess ir izbeigts (/Persona B/), vienojās par narkotiskās un psihotropās vielas neatļautu iegādāšanos un glabāšanu realizācijas nolūkā un narkotiskās vielas realizāciju, sadalot lomas – /Persona B/ iegādāsies narkotiskās un psihotropās vielas un glabās tās savā dzīves vietā, bet /Persona A/ sazināsies ar narkotisko vielu pircēju, pēc kā saņems narkotisko vielu no /Persona B/ un nodos to narkotiskās vielas pircējam.

[9.6.1] Attiecībā par aizstāvības norādīto, ka /Persona A/ neatzīst narkotisko un psihotropo vielu glabāšanu personu grupā /Persona B/ dzīvoklī, apelācijas instances tiesa norāda, ka narkotisko vai psihotropo vielu glabāšana izpaužas jebkādās darbībās, kas saistītas ar šo vielu atrašanos vainīgā valdījumā neatkarīgi no tā, kas ir to faktiskais īpašnieks. Glabāšanas vieta (dzīves vieta, citas telpas, speciālas glabātavas, apģērbs, soma utt.), kā arī glabāšanas ilgums kvalifikāciju neietekmē (U.Krastiņš, V.Liholaja, D.Hamkova. *Krimināllikuma komentāri. Trešā daļa (XVIII-XXV nodaļa). Otrais papildinātais izdevums. Rīga:* Tiesu namu aģentūra, *2019, 403.lpp.*).

Tāpat apgabaltiesa vērš uzmanību, ka valdījums ir civiltiesisks termins, kas tiek lietots vairākās nozīmēs: 1) valdījums kā īpašuma tiesību elements (Civillikuma 927.pants); 2) valdījums kā faktiskā vara pār lietu neatkarīgi no tiesību esības, proti, ja ķermeniska lieta faktiski atrodas kādas personas pilnīgā varā un šī persona izrāda gribu rīkoties ar to līdzīgi īpašniekam (Civillikuma 875.pants un 876.panta pirmā daļa), šāds valdījums var būt gan tiesisks, gan prettiesisks (Civillikuma 909.pants); 3) turējums jeb faktiskais valdījumus, proti, ja persona, kuras varā lieta faktiski atrodas, atzīst par tās īpašnieku kādu citu (Civillikuma 876.panta otrā daļa).

Glabāšanas jēdziens krimināltiesībās aptver visas minētās valdījuma nozīmes, tādēļ glabāšanai pietiek ar personas gribu saglabāt lietu (priekšmetu) savā faktiskajā varā (kontrolē), turklāt nav nepieciešams, lai šī kontrole balstītos uz tiesisku titulu (līgumu, administratīvu aktu u.tml.) vai gribu rīkoties ar to kā īpašniekam.

Glabāšanai nav nepieciešama nedz tieša fiziska saskare ar priekšmetu (turēšana rokās), nedz klātbūtne glabāšanas vietā. Turklāt glabāšanu iespējams realizēt ar citu personu starpniecību. Tādējādi viens un tas pats priekšmets, arī narkotiskās un psihotropās vielas, vienlaikus var būt vairāk nekā vienas personas glabāšanā.

Ņemot vērā minēto, apelācijas instances tiesa atzīst, ka, lai arī narkotiskās un psihotropās vielas /Persona A/ fiziski neglabāja pie sevis, to glabāšanu personu grupā /Persona B/ dzīvoklī apstiprina /Persona A/ un /Persona B/ faktiskās saskaņotās darbības – narkotiskajām un psihotropajām vielām fiziski atrodoties /Persona B/ dzīvoklī, bet /Persona A/ ierodoties pēc šīm vielām un veicot to realizāciju, pēc kā abiem sadalot realizācijas rezultātā iegūtos naudas līdzekļus.

[9.6.2] Saprātīgu šaubu izslēgšana ir procesa virzītājam un apsūdzētajam likumā noteiktais pierādīšanas standarts, un pierādīšana ir veikta atbilstoši šim standartam, ja pierādīšanas adresāts ir pārliecināts par izteikto apgalvojumu, un par tā patiesumu viņam nav saglabājušās saprātīgas un izskaidrojamas šaubas. Turklāt šī pārliecība nav patvaļīga, bet gan balstīta uz objektīviem apstākļiem. Pierādīšana ārpus saprātīgām šaubām nenozīmē pierādīšanu bez mazākās šaubu ēnas. Tomēr, neizvērtējot visus lietā konstatētos apstākļus un iegūtos pierādījumus to kopumā, nav pamata atzīt, ka šaubas nav novēršamas (K.Strada-Rozenberga, *Pierādīšanas teorija kriminālprocesā, Rīga:* "Biznesa augstskola Turība" SIA, *2002, 155.-156.lpp.*).

Apelācijas instances tiesa, izvērtējot visus kriminālprocesa laikā iegūtos faktus un ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā, secina, ka ir izslēgtas jebkādas saprātīgas vai nenovērstas šaubas par apsūdzētā vainu viņam inkriminētā nozieguma Nr.2, kas paredzēts Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā, izdarīšanā personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās atbilstoši apsūdzībā norādītajai lomu sadalei.

Kriminālprocesa laikā iegūtie un nostiprinātie pierādījumi tiesas ieskatā ir ticami, attiecināmi, pieļaujami un pilnībā pietiekami /Persona A/ vainīguma konstatēšanai Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā paredzēta noziedzīga nodarījuma (nozieguma Nr.2) izdarīšanā.

/Persona A/ un /Persona B/ vienošanos par kopīgi izdarāmo noziedzīgo nodarījumu apstiprina viņu saskaņotās (konkludentās) darbības, sadalot lomas tā realizēšanā, proti, /Persona B/ iegūstot savā valdījumā (iegādājoties) narkotiskās un psihotropās vielas lielā apmērā un glabājot tās savā dzīves vietā, savukārt /Persona A/, ierodoties /Persona B/ dzīves vietā, paņemot dzīvoklī glabātās narkotiskās vielas lielā apmērā un tās realizējot, pēc kā nododot /Persona B/ daļu narkotisko vielu realizācijas rezultātā iegūtos naudas līdzekļus, kā arī daļu no šīm narkotiskajām vielām glabājot savā lietošanā esošajā automašīnā.

Minētās /Persona A/ un /Persona B/ faktiskās darbības liecina par savstarpēju vienošanos, lomu sadali, apzinātām un tīšām darbībām kopīga noziedzīga mērķa sasniegšanai, kas vērsts uz narkotisko un psihotropo vielu lielā apmērā neatļautu iegādāšanos, glabāšanu un realizāciju.

Līdz ar to apelācijas instances tiesa atzīst, ka apsūdzētais /Persona A/ personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās neatļauti iegādājās un līdz 2020.gada 22.aprīlim glabāja realizācijas nolūkā narkotiskās un psihotropās vielas lielā apmērā, kā arī 2020.gada 22.aprīlī realizēja narkotiskās vielas lielā apmērā, un šādas apsūdzētā darbības pareizi kvalificējamas saskaņā ar Krimināllikuma 253.[1] panta trešo daļu.

[10] Iesniegtajās apelācijas sūdzībās izteikts lūgums samazināt /Persona A/ brīvības atņemšanas sodu par abiem noziedzīgiem nodarījumiem, ņemot vērā apsūdzētā personību raksturojošās ziņas un vēršot uzmanību viņa atbildību ietekmējošiem apstākļiem.

[10.1] Apgabaltiesa norāda, ka soda noteikšanā būtiski ievērot krimināLsoda mērķi, kas ietverts Krimināllikums 35.pantā. Minētā norma paredz, ka sodam ir vairāki savstarpēji saistīti mērķi – aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu, veicināt tās resocializāciju, kā arī atturēt gan notiesāto, gan citas personas no jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Lai sods sasniegtu šos mērķus, tas nosakāms individualizēti, ievērojot taisnīguma un samērīguma principu attiecībā pret izdarīto noziedzīgo nodarījumu un vainīgā personību. Šim nolūkam likumdevējs ir paredzējis soda noteikšanas vispārīgos principus, kas nostiprināti Krimināllikuma 46.pantā un ir saistoši tiesai ikvienā lietā. Tie paredz, ka, nosakot sodu, tiesai jāņem vērā noziedzīgā nodarījuma raksturs un kaitīgums, vainīgā personība, kā arī atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi, nodrošinot, ka piemērotais sods ir atbilstošs un pamatots.

[10.2] Apgabaltiesa secina, ka pirmās instances tiesa pamatoti nav atsevišķi vērtējusi apsūdzētajam nosakāmo pamatsoda veidu, jo Krimināllikums 253.[1] panta trešās daļas sankcija kā vienīgo pamatsodu paredz brīvības atņemšanu.

Ņemot vērā Krimināllikuma 46.panta nosacījumus, spriedumā ir sniegts vērtējums noziedzīgo nodarījumu raksturam un radītā kaitējuma nozīmīgumam. Tiesa secinājusi, ka persona izdarījusi divus sevišķi smagus noziegumus, ar savām darbībām apdraudot vispārējo drošību un sabiedrisko kārtību, un izdarīto noziedzīgo nodarījumu bīstamības pakāpi atzinusi par īpaši augstu. Pirmās instances tiesa ir izvērtējusi un ņēmusi vērā arī visas par apsūdzētā personību iegūtās ziņas, kurām ir krimināltiesiska nozīme soda noteikšanā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu tiesa Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā paredzētā noziegumā Nr.1 konstatējusi vienu apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli un atbilstoši Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 11.punktam arī vienu atbildību pastiprinošu apstākli. Attiecībā uz Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā paredzēto noziegumu Nr.2 tiesa konstatējusi divus atbildību pastiprinošus apstākļus saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 11. un 12.punktu, bet atbildību mīkstinošus apstākļus nav konstatējusi.

Apgabaltiesa secina, ka šāds sodu ietekmējošo apstākļu izvērtējums un pirmās instances tiesas atzinums par apsūdzētajam nosakāmo sodu atbilst Krimināllikuma un Kriminālprocesa likuma prasībām, kā arī tiesas kompetencei.

[11] Aizstāve uzskata, ka, pretēji pirmās instances tiesas spriedumā secinātajam, arī Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā paredzētā noziegumā Nr.2 ir konstatējams apsūdzētā atbildību mīkstinošs apstāklis.

Aizstāve apelācijas sūdzībā un arī apelācijas instances tiesas sēdē precizēja, ka apsūdzētais savu vainu Krimināllikums 253.[1] panta trešajā daļā paredzētā noziegumā Nr.2 neatzīst daļā par to, ka viņam būtu bijusi vienošanās ar personu, pret kuru izbeigts kriminālprocess, par narkotisko vielu - 49,6672 g vielu, kas satur 34,7670 g kokaīna, 571,5592 izžāvētu kanabiss (marihuānu), 9,4465 g vielu, kas satur 2,8340 g amfetamīna, neatļautu iegādāšanos un glabāšanu realizācijas nolūkā. Savukārt daļā par 99,4021 g narkotisko vielu, kas satur 41,7489 g kokaīna, realizēšanu vainu atzīst pilnībā, un, aizstāves ieskatā, minētais ir atzīstams par apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu.

[11.1] Apgabaltiesa vērš uzmanību Senāta izteiktajai atziņai, ka, piemērojot Krimināllikuma 47.panta otro daļu, atbildību mīkstinoši ir vienīgi tie apstākļi, kuri pēc sava satura atbilst šā panta jēgai. Vienlaikus Senāts norādījis, ka Krimināllikuma 47.panta otrā daļa nav tulkojama paplašināti, par mīkstinošiem atzīstot tādus apstākļus, kas pēc sava rakstura un nozīmes neatbilst šā panta regulējuma būtībai (*Senāta 2023.gada 3.marta lēmums lietā Nr.SKK 5/2023 (ECLI:LV:AT:2023:0303.15830010816.12.L)*).

Pirmās instances tiesa pamatoti nav konstatējusi, ka apsūdzētais noziegumā Nr.2 būtu pilnībā atzinis savu vainu un nožēlojis izdarīto. Apsūdzētais atzīst daļu no viņam inkriminētajām faktiskajām darbībām, proti, narkotisko vielu realizācijas faktu noteiktā apjomā, taču neatzīst citas objektīvās puses darbības, kā arī neatzīst noziedzīgā nodarījuma kvalificējošo pazīmi – personu grupu.

Atbilstoši judikatūrai par atbildību mīkstinošiem apstākļiem saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu var tikt atzīti tikai tādi apstākļi, kas pēc sava satura atbilst šī panta jēgai un objektīvi mazina personas vainas vai nodarījuma kaitīguma pakāpi. Vaļsirdīga atzīšanās Krimināllikuma 47.panta izpratnē nozīmē apsūdzētā pilnīgu atzīšanos noziedzīgajā nodarījumā tādā apjomā, kādu konstatējusi tiesa. Ja šāda pilnīga un patiesa atzīšanās nav konstatējama, nav pamata atbildību mīkstinoša apstākļa atzīšanai arī Krimināllikuma 47.panta otrās daļas kārtībā.

Apgabaltiesa konstatē, ka apsūdzētais ir atzinis vainu tikai attiecībā uz atsevišķu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma sastāva elementu, vienlaikus noliedzot pārējos apsūdzībā ietvertos faktus un kvalificējošo pazīmi. Šādos apstākļos apsūdzētā paustā vainas atzīšana ir vērtējama kā daļēja, jo tā neaptver apsūdzību tās pilnajā apjomā, kādā tā konstatēta un pierādīta tiesas procesā. Tādējādi, nepastāvot pilnīgai un patiesai vainas atzīšanai, nav pamata to atzīt par atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu.

[11.1.2] Vienlaikus apgabaltiesa konstatē, ka pirmās instances tiesa pamatoti, saskaņā ar Krimināllikums 47.panta otro daļu, par /Persona A/ atbildību mīkstinošu apstākli Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā paredzētā noziegumā Nr.1 atzinusi to, ka viņš savu vainu atzīst pilnībā un izdarīto nožēlo.

Abos noziedzīgos nodarījumos pirmās instances tiesa pareizi konstatējusi, ka apsūdzētajam bija mantkārīgs motīvs un nodarījumi izdarīti mantkārīgu tieksmju dēļ, ko spriedumā pamatojusi un atzinusi par apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 11.punktu. Turklāt tiesa pamatoti konstatējusi, ka noziegums Nr.2 izdarīts narkotisko vielu ietekmē, kas saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu pastiprina apsūdzētā atbildību.

[11.1.3] Ievērojot, ka apsūdzētajam Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā paredzētā noziegumā Nr.1 konstatēts viens atbildību mīkstinošs un viens atbildību pastiprinošs apstāklis, tiesa pamatoti secinājusi, ka brīvības atņemšanas sods nav nosakāms sankcijas minimālajā apmērā, un noteikusi to nedaudz virs minimālās robežas. Savukārt, lai veicinātu apsūdzētā iesaisti resocializācijas procesā un nodrošinātu soda mērķu sasniegšanu, tiesa obligāto papildsodu – probācijas uzraudzību – noteikusi sankcijas vidējās robežas ietvaros.

Senāts vairākkārt savos lēmumos ir atzinis, ka atbildību pastiprinoša apstākļa esība pati par sevi nepieļauj iespēju noteikt sankcijā paredzēto minimālo sodu.

[11.1.4] Nosakot soda mēru Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā paredzētā noziegumā Nr.2, tiesa pamatoti vērsusi uzmanību tam, ka nav konstatēts neviens apsūdzētā atbildību mīkstinošs apstāklis, bet ir konstatēti divi atbildību pastiprinoši apstākļi, kas ir pamats apsūdzētajam noteikt brīvības atņemšanas sodu sankcijas vidējās robežas ietvaros un obligāto papildsodu – probācijas uzraudzību – tuvāk maksimālajai robežai.

Izvērtējot minētos apstākļus, pirmās instances tiesa, nosakot soda mēru par katra Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, ir ievērojusi likuma prasības, kā arī Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas tiesnešu kopsapulces 2008.gada 1.jūlija lēmuma 15.punktā sniegto rekomendāciju, kas noteic, ka atbildību pastiprinošu apstākļu esība ir pamats bargāka soda piemērošanai salīdzinājumā ar sodu, kāds būtu piespriežams, šādus apstākļus nekonstatējot.

[11.2] Attiecībā par apelācijas sūdzībās izteikto lūgumu atkārtoti izvērtēt piespriestā soda samērīgumu un /Persona A/ personību raksturojošos apstākļus apgabaltiesa norāda turpmāko.

[11.2.1] Apelācijas sūdzībās vērsta uzmanība apsūdzētā personībai – tam, ka viņš iepriekš nav sodīts, ir precējies, apgādībā ir trīs bērni (no tiem divi nepilngadīgi), pirms apcietinājuma uzturēja ģimeni un palīdzēja savam slimajam tēvam.

Apelācijas instances tiesa konstatē, ka visi minētie apstākļi pirmās instances tiesā ir pienācīgi izvērtēti un ņemti vērā, individualizējot sodu, ko nepārprotami apliecina pirmās instances tiesas sprieduma motivācijas daļa. Apgabaltiesa atkārtoti uzsver, ka sods nosakāms, ievērojot visus Krimināllikuma 35. un 46.pantā paredzētos kritērijus, tostarp noziedzīgā nodarījuma raksturu un radītā kaitējuma apmēru, vainīgā personību, kā arī atbildību ietekmējošos apstākļus. Soda individualizācija nav reducējama vienīgi uz personas ģimenes vai sociālo situāciju, tā prasa vispusīgu un līdzsvarotu apstākļu izvērtējumu, samērojot personas intereses ar sabiedrības drošības interesēm un nodrošinot soda mērķu sasniegšanu.

[11.2.2] Bez jau iepriekš minētajām apelācijas instances tiesai ir iesniegtas un lietai pievienotas jaunas apsūdzētā personību raksturojošās ziņas, proti, /Ieslodzījuma vieta A/un /Nosaukums B/ sniegtie raksturojumi. No tiem izriet, ka apsūdzētais soda izciešanas laikā nav pārkāpis režīma prasības, uztur korektas attiecības ar administrāciju un citiem ieslodzītajiem, iesaistās resocializācijas pasākumos un brīvo laiku izmanto lietderīgi. Tāpat viņš sekmīgi apguvis profesionālo izglītību, iegūstot kvalifikāciju un mācību procesā apliecinot atbildīgu attieksmi.

Apgabaltiesa minētos apstākļus vērtē pozitīvi kā apsūdzētā personības attīstības un resocializācijas potenciāla apliecinājumu. Tie norāda uz viņa spēju ievērot noteikto kārtību, iesaistīties izglītojošos un korekcijas pasākumos, kā arī izmantot soda izciešanas laiku pašpilnveidei. Tomēr šie apstākļi, kā arī tas, ka /Persona A/ iepriekš nav sodīts kriminālā kārtā un līdz noziedzīgu nodarījumu izdarīšanai bija sociāli integrēta persona (strādāja, uzturēja ģimeni un par to rūpējās), tiešā veidā neattiecas uz noziedzīgu nodarījumu un neatbilst atbildību mīkstinošiem apstākļiem Krimināllikuma 47.panta izpratnē, līdz ar to nevar būt par patstāvīgu pamatu piespriestā soda mīkstināšanai (*Senāta 2007.gada 27.marta lēmums lietā SKK-155/2007 (Krimināllieta Nr.12503000306) un* U.Krastiņš, V.Liholaja. *Krimināllikuma komentāri. Pirmā daļa. Rīga:* Tiesu namu aģentūra, *2015, 212.lapa.*).

Apgabaltiesa bez ievērības nevar atstāt noziedzīgo nodarījumu raksturu un radīto kaitējumu, kas skar sabiedrības un valsts intereses, jo apsūdzētā prettiesiskās darbības ir vērstas pret tiesībām uz drošu un veselīgu vidi, brīvu no narkotiskajām un psihotropajām vielām, vienlaikus apdraudot valsts ekonomiskās un labklājības intereses, un to kaitīguma pakāpe vērtējama kā īpaši augsta. Nelikumīgās darbības veiktas ar narkotiskajām vielām ievērojamā apmērā, kas būtiski – vairākas reizes – pārsniedza likumā noteikto robežu, no kuras vielas daudzums atzīstams par lielu, turklāt vienā gadījumā nodarījums izdarīts personu grupā. Šādu apstākļu kopums, kā arī konstatēto atbildību mīkstinošo un pastiprinošo apstākļu attiecība, liecina par paaugstinātu noziedzīgo nodarījumu bīstamību. Līdz ar to valsts krimināltiesiskajai reakcijai uz šāda rakstura noziedzīgiem nodarījumiem jābūt stingrai un samērīgi bargākai nekā mazāk kaitīgu, līdzīga veida nodarījumu gadījumā, nodrošinot efektīvu sabiedrības interešu aizsardzību un soda mērķu sasniegšanu.

Izskatāmajā lietā, vispusīgi izvērtējot apsūdzētā personību raksturojošos apstākļus, kā arī izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu, smagumu un to radīto apdraudējumu sabiedrības un valsts interesēm, apgabaltiesa secina, ka apsūdzētajam par katru noziedzīgo nodarījumu noteiktais sods ir atbilstošs likuma prasībām un noteikts, ievērojot soda individualizācijas principu. Apsūdzētajam piemērotais pamattiesību ierobežojums konkrētajā gadījumā nav nesamērīgs, jo tas ir balstīts uz leģitīmu mērķi un ir nepieciešams demokrātiskā sabiedrībā, lai aizsargātu sabiedrības drošību un tiesisko kārtību valstī.

[11.3] Vērtējot galīgā soda noteikšanu, apgabaltiesa atzīst par pamatotu pirmās instances tiesas piemēroto sodu noteikšanas principu saskaņā ar Krimināllikums 50.pantu, proti, sodu daļēju saskaitīšanu. Izvēloties šo pieeju, tiesa izmantojusi apsūdzētajam labvēlīgu risinājumu, jo likums paredz arī stingrāku – pilnīgas saskaitīšanas –

iespēju. Tādējādi galīgais sods noteikts, ievērojot taisnīguma un samērīguma prasības, neradot apsūdzētajam pārmērīgu krimināltiesisku seku apjomu.

[12] Pirmās instances tiesa sprieduma motīvu daļā (49.punkts) norādījusi, ka saskaņā ar Krimināllikums 52.panta ceturto daļu /Persona A/ soda izciešanas termiņā ir ieskaitāms šajā kriminālprocesā aizturēšanā pavadītais laiks no 2020.gada 22.aprīļa līdz 2020.gada 24.aprīlim, kas atbilst divām brīvības atņemšanas dienām. Savukārt no sprieduma rezolutīvās daļas redzams, ka ieskaitāmais periods norādīts – 2022.gada 22.aprīlis līdz 2022.gada 24.aprīlis.

Pārbaudot lietas materiālus, apgabaltiesa konstatē, ka /Persona A/ aizturēts 2020.gada 22.aprīlī, ko apliecina lietas materiālos esošais aizturēšanas protokols, bet atbrīvots no aizturēšanas 2020.gada 24.aprīlī. Tādējādi secināms, ka apsūdzētais aizturēšanā atradies 2020.gadā, nevis 2022.gadā, kā to kļūdaini norādījusi pirmās instances tiesa.

Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa atzīst, ka kļūda sprieduma rezolutīvajā daļā attiecas uz juridiski nozīmīgu faktu, kas saistīts ar nosakāmo sodu. Tā kā Kriminālprocesa likuma 474.pants paredz pārrakstīšanās vai matemātiskās kļūdas labošanu tikai tehniskā nozīmē, neietekmējot juridiski nozīmīgus faktus, minētā kļūda nav uzskatāma par pārrakstīšanās kļūdu un apelācijas instances tiesa to nevar labot bez sprieduma atcelšanas attiecīgajā daļā (*Senāta 2015. gada 14. aprīļa lēmumu lietā Nr. SKK-50/2015*).

Ievērojot minēto un nolūkā novērst neskaidrības sprieduma izpildē, apelācijas instances tiesa atzīst, ka minētā kļūda labojama, atceļot pirmās instances tiesas spriedumu daļā, kas nosaka soda izciešanas termiņā ieskaitāmo laika periodu, taisot šajā daļā jaunu spriedumu un norādot pareizo laika periodu, kas saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu ieskaitāms brīvības atņemšanas soda termiņā.

Apgabaltiesas ieskatā šāda kļūdas labošana nekādā veidā nepasliktina apsūdzētā stāvokli un neierobežo viņa tiesības uz aizstāvību, jo nav saistīta ar inkriminēto noziedzīgo nodarījumu faktisko apstākļu maiņu un arī soda termiņā ieskaitāmais laiks – divas dienas, netiek mainīts.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 563.panta pirmās daļas 3.punktu, tiesa

nosprieda

Rīgas pilsētas tiesas 2024.gada 14.augusta spriedumu atcelt daļā par /Persona A/ soda termiņā ieskaitīto aizturēšanā pavadīto laiku saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu /Persona A/ brīvības atņemšanas soda termiņā ieskaitīt aizturēšanā pavadīto laiku no 2020.gada 22.aprīļa līdz 2020.gada 24.aprīlim, kas atbilst divām brīvības atņemšanas dienām.

Pārējā daļā spriedumu atstāt negrozītu.

Nolēmumu var pārsūdzēt un protestēt 10 darbdienu laikā no pilna nolēmuma pieejamības dienas kasācijas kārtībā Augstākajā tiesā Kriminālprocesa likuma 574., 575.pantā paredzētajos gadījumos, sūdzību vai protestu iesniedzot Kurzemes apgabaltiesā.

Pilns tiesas nolēmums pieejams 2026.gada 27.februārī.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs D.Aktumanis Tiesnesis K.Līcis Tiesnese S.Mertena